

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Készíteteket vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. Félfévre 5 korona. Negyed évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Nyilatkozat.

Sátoraljaihely, 1914. márc. 31

A mai közgyűlésen rendkívüli dolog történt: a főispán nem engedett szólani annak, ki negyedfél évtizeden át alispánja volt a vármegyének és nem azért szűnt meg az lenni, mintha tisztújításkor mellőztetett, vagy éppen fegyelmi uton elmozdított volna, de 77 éves korában saját kérelmére nyugalmaztatott. De nem akarunk t. olvasóink ítéletének elébe vágni, azért észrevételeinket itt elhallgatva, csak a történeteket akarjuk egyszerűen és hiven előadni.

De még előbb megjegyzem, hogy arra valék elkészülve, miszerint az elöklő főispán midőn szólásra jelentkezem, azt kérdezi tőlem, mi címen kérek szót? Erre a következőket akartam válaszolni.

1. Azon a címen, hogy a t. vármegye bizottságának legöregebb tagja vagyok;

2. azon a címen, hogy itt születtem ennek a vármegyének székvárosában és 65 év előtt innen mentem fegyverrel harcolni a magyar ősi alkotmányos szabadságért;

3. hogy midőn Isten rendelkezéséből a harc lezajlása után haza jöhöttem, vármegyénk közönsége (igaz még akkor más nemzedék taposta a földet) dicsekedve mondhatom, rajongó szeretettel vett körül és adott alkalommal egyhangulag meg is választott másod alispánná; és midőn a törvény ezen állást megszüntette, e város és e választókerület két országgyűlésre egymás után megválasztott képviselőjévé, csupa bizalomból, minden költség nélkül és pedig először az akkori miniszterelnök ellenében;

4. ezután először kétségtelen szótöbbséggel, utóbb a hat éves idő lejártával minden tisztújítás alkalmával egyhangulag választott meg a vármegye közönsége alispánjává és én az alispáni tisztet negyedfél évtizeden át viseltem, mielőtt nyugalomba mentem;

5. végre azon a címen, hogy mostani nyilatkozatom e tereben minden valószínűség szerint utolsó lesznek, a melyek ajkaimról elhangzanak.

Ezeket azonban el nem mon-

dottam, mert a főispán sem kérdezé, mi címen kérek szót a napirend előtt; sőt engedé beszédemet megkezdeni. Ennek kezdete így hangzott: „Nemzetem alszik, nem akar felébredni és nemcsak tétlenül, de szótlanul türi a halálos műtetet, amelyet rajta nem is egy hatalmas győztes hódító, de saját fia végez. Politikai cikkeimben kifejtém, hogy a Tisza István miniszterelnök valamennyi ujitásai, javaslatai és tudvalevő szándékai közt az államosítás nemcsak a legveszedelmesebb, de valóságban végzetes hazánk alkotmányos szabadságára nézve.”

Ekkor a főispán már nem engedett tovább beszélnem. A Tisza István nevének említése a velünk szemben ülők közül néhány éjént csalt ki; a főispán pedig kinyilatkozta, hogy ilyen fontos kérdést előleges bejelentés nélkül nem engedhet szóba hozni, mert minden indítványt három nappal előre kell bejelenteni. Hiába mondtam erre ismételtlen is, hogy nem akarok indítványt tenni, sem határozati javaslatot előterjeszteni, csak röviden nyilatkozni. A főispán ismételve kijelenté, hogy nem engedheti meg, hogy tovább szóljak. A mire én természetesen elhallgatva, a gyűlési termet is elhagytam és haza jöttem.

A helyett azonban szó szerínt ide iktatom félbeszakított beszédem további szövegét, azt a következőleg akarám folytatni. „Sőt a mult évben tartott egyik közgyűlésünkön beszédben is akarám kifejteni, miért oly veszélyes az államosítás. Ezzel a miniszterelnök ősi magyar alkotmányunk legjellegzetesebb leglényegesebb tulajdonát, a vármegyei intézményt akarja megsemmisíteni, e nélkül az ősi magyar alkotmány azonban nem az többé, a mi volt, sőt az egész ősi alkotmány összeesik, elsorvad és semmivé lesz és lehet egy oly állapot, amelyet a mindenható Tisza István parancsára alkotmánynak nevezni kénytelenek leszünk, de mely nemcsak nem lesz az ősi magyar alkotmány de a melyet én alkotmánynak el sem ömerhetek. Hazám ekkor nem lesz többé ország, vagy állam de lesz egy nagyhatalom területének szomorú függeléke; nemzetem nem lesz többé magyar

népzet, de lesz egy tehetetlen nemzetiség, csufjává ezen népeknek, a melyeket most mi nem nevezünk nemzeteknek, csak nemzetiségeknek.

Es én vérző szívvel veszek búcsut e teremttől, a melyhez annyi érdekes és kegyeletes emlék csatol, vérző szívvel veszek búcsut vármegyénk t. bizottságtól és összes közönségtől, a mellyel a szeretet kötelekei összeforrasztottak; vérző szívvel veszek búcsut a politikai élettől.

Isten áld meg hazámat és vármegyémét!

Ekkor volt szándékom a vármegye termét elhagyni, a mint azonban — mint fentebb mondtam — ezek elmondása nélkül hagytam el.

Mindezek felett ítéletét meghozni a t. közönségre bízom.

Matolay Etele

Április 11.

Április 11-ike nevezetes dátum a magyar történelemben. Tanultuk már az iskolában, hogy április 11-én szentesítették az 1848-iki szabadságtörvényeket. Ezen a napon hirdette ki a Kosuth—Batthány miniszterium a sajtószabadságról szóló törvényt is.

A sors szomorú játéka, vagy pedig a munkapárti kormány szándékos iróniája, hogy éppen most április 11-én lép életbe az új sajtótörvény, a Tisza—Balogh-féle törzszülőt, a sajtószabadság eltörlése.

A dátumoknak ez az összetalálkozása, akár véletlen eset, akár tendenciózus kegyeletsértés, — (de mindenesetre inkább az utób bi), — nagyon alkalmas arra, hogy a végleteleg fokozza a nemzet elkeseredését a mai rém-rendszert üzelmei ellen.

Nem elég, hogy szentesítetlen kezekkel lerombolják a magyar alkotmány épületét, hogy agyonütik szabadságjogainkat, hogy törvényes formák közt megint a nyakunkra ütölk a legötöttebb abszolutizmust, — de mindennek épen akkor kell megtörténnie, amikor a legfájóbb, amikor a 48-iki szabadságtörvények szentesítését ünnepeljük.

Ez a szomorú alkalom igazán nem arra való, hogy most megint

dörgedelmes hangon tiltakozzunk, írjunk, beszéljünk a borzasztó merénylet ellen, amely a végső düfés akarna lenni alkotmányunk, nemzeti létünk ellen. Hiszen, — hogy ugy mondjuk, — most már „fait accompli“ előtt állunk.

A képviselőház ugynevezett többsége, amely azonban semmiképen sem a nemzet akaratát képviseli, szolgálai meghunyászkodásból, piszkos érdekhajzásból, elvakult akaratlanságból, vagy tudatos cinizusból, odaadta magát ehhez a hazaáruló játékhoz. Hiszen ismerjük a munkapártot, ismerjük erkölceit, ismerjük szomorúan tisztátalan hatalmi, jobban mondva üzleti érdekeit, ismerjük a rettenetes korrupciót, amely közeletünk idáig tudta sülyeszteni.

A főrendiház, alkotmányunknak ez az elavult, élettelen, lehangos, kerékkötő szerve szintén hozzájárult a Tisza—Balogh féle merénylethez, A főrendiház től különben nem is várhattunk egyebet.

Mindenki tudta előre, hogy a gerinctelenségnek ez a mintagyűjteménye, amely a pénzt az elöttük ismeretlen magyar föld izzadságából gyűjti össze és Biarritzben költi el, álmosan, látszólag, érzéketlenül fogja odadobni legszentebb nemzeti kincseinket, ha ez alkalmat ad neki egy stilszerűen aulikus gesztus kinyögésére. Végül pedig: ki ne tudta volna előre, hogy a rosszul informált király szentesíteni fogja a Tisza—Balogh féle alkotmányfosztást.

Most már tehát ott állunk, hogy egyelőre be kell vennünk a keserű pirulát! Hiába volt a nemzet minden tiltakozása, most már a hagyományos magyar törvénytisztet azt kívánja, hogy hajtsuk meg fejünket a gillotin előtt.

Hát jó. A magyar sajtó nem jósol forradalmat, nem fog fejletleni a falnak, a magyar sajtó jól fogja magát viselni.

Mi nem tudhatjuk, mi fog most már következni. De a hatalom mindenesetre nagyon téved, ha azt hiszi, hogy még ma is büntetlenül lehet játszani a népek érzésével, öntudatával, szabadságszeretetével. A népszellem ma már sokkal felvilágosultabb,

Festék, olajfesték, lakk, fémtisztító, kéklítő, szappan, terpetin, kátránypapír és kefeáru, valamint gazdaságok hasonló szükségletei legolcsóbban

ifj. Klein Jakab festék és kefeáru kereskedésében (Wekerle-tér) szerezhetők be.

Vidéki megrendeléseket 10 korona összegnél portómentesen küldük.

Lapunk mai száma 4 oldal.

sokkal szélesebb látókörű, sokkal jobban kivetkőzött már rövidlátó szolgái mivoltából, semhogy a sajtó ugynevezett letörése alkalmas lehetne a „nyugalom” biztosítására.

Ha ez az a föld, amelyen élünk, halunk kell, akkor bizonyára inkább élni akarunk rajta.

A zsarnokság, az erőszak, az elnyomatás nem sokáig tobzódhatik felettünk. Bennünket ezeréves multunk az életre, a nemzeti létre predesztinál. A Tisza fele rémuralom élete ellenben nagyon is időhöz van kötve.

Lesz még április 11-ike, és pedig másféle, mint az idén. Most Tiszákék ülik győzelmi torukat a békóba vez nemzet fölött. De még lehullhatnak ezek a békók, még fordulhat egyet a világ, mielőtt végleg a temetőbe jutnánk. Emlékezzünk erre a dátumra.

— Visszautasítják a Székely gunyolódásait. A mult csütörtöki bizalmi nyilatkozatnak megérkezett a „pendant”-ja. Ez is Székely Eleknek szól, de ezt sem fogja a kalapja mellé tűzni. Ime, hogyan nyilatkoznak a város egyház vezetőférfiai Székely Elekről:

Nyilatkozat.

Alulírottak mint hitközségeink vezetői Székely Elek h. polgármesternek a sátoraljuehlyei képviselőtestület 1. évi március hó 11-én tartott ülésében a görög katolikusokra és méltóságos Miklóssy István hajdudorogi püspök urra hivatalos helyen mindott guyos megjegyzéseit ezennel visszautasítjuk.

Saujhelyben, 1914. március hó 20-án.

Besseney István
apátesperos plébános.
Damjanovich Agoston
szászai tanácsos, gkthk. esperesi lelkész.
Domján Elek
ev. lelkész.
Zinner Henrik
hitközségi elnök.

Zemplénmegye tavaszi közgyűlése. Matolay és Meczner Az oláh paktum ügye.

Tegnap tartotta meg a vármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi közgyűlést a vármegyeháza nagytermében.

Kevés kivétellel meglehetősen szürke jelentéktelen ügyek szerepeltek a tárgysorozatban, csupán az oláh paktum ügye keltett nagyobb vitát, amelyről alább részletesebben beszélünk.

Volt azonban a közgyűlésnek egy botrányos epizódja, melyet szó nélkül hagyni nem lehet. Az történt ugyanis, hogy az elnököl főispán nem engedte beszélni Matolay Etele, aki a vármegyék államosítása ellen akart felszólalni.

Hihetetlen, de igaz: Matolay Etele nem engedte szóhoz jutni Meczner Gyula! Ez a botrányos tény már magában úgy kiabál, úgy felkorbácsolja a vert, úgy ököbe szorítja a kezeket, hogy szinte fölértelmes is kommentárokat fűzni hozzá.

Mindenki nagyon jól tudja, hogy kiosaða nekünk Matolay Etele, akiről Ambrózy Agoston azt írta, hogy az aroképének minden szemléni ember szobájában ott kellene fügnie Kossuth Lajos képe mellett. Mindenki tudja, hogy Matolay egy hosszú emberéleten át mit tett hazájáért és vármegyéjéért. Mindenki tudja, hogy a szabadságharc hőies végigküzde után ennek a vármegyének szentelte minden erejét, minden ragyogó tehetségét, egész életét. Mint országgyűlési képviselő és mint alispán olyan szolgálatokat tett ennek a vármegyének, hogy itt jóformán minden szép, nemes, üdvös dolog az ő nevéhez fűződik. A Matolay-név valósággal fogalommal vált nemcsak nálunk, hanem az egész országban: a kristálytisza becsület és törhetetlen hazafiaság szimbólumává.

Es ez az ember, aki karddal, tollal, szóval és tettel egész életén át hazáját és vármegyéjét szolgálta, és aki most, éle évek 89-ik évében örege, beteges is eljön a megye gyűlésre, hogy megvédelmezze a vármegyei autonómiát a Tiszákék alkotmányromboló muakája ellen, — ez a nagy ember nem emelhetfe fel szavát a vármegyeházán, ugyan abban a házban, amelyben négy évtizeden át mint alispán annyira maradó érdemet es dícsőségies nevet szerzett magának.

Ettől a férfiatól merte megvonni a szót egy Meczner Gyula! Hiszen ez gondolatnak is felháborító.

Ha Matolay nem volna ma is hatalmas szellemi erejének teljes birtokában, ha az ő gyönyörű, magvas, logikus, meggyőző mondatai helyett már csak értelmetlen szavakat tudna rebegni, még akkor is kötelessége lett volna a meggyőzőságnak áhatatos osendben, kegyeletes érzéssel végighalgatnia, hogy mit mond Matolay Etele. De persze Meczner Gyula nem kíváncsi a Matolay sulyos szavára.

Matolay egyébként mai számunk vezető helyén nyilatkozik erőt a dologról. Cs ez veszünknek ezt a szívekbe markoló nyilatkozatát érdemes jól a lelkünkbe vésní.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be:

Meczner Gyula főispán pont 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést. Ferenc Ferdinánd trónörökös üdvözlése — ötvenedik születés napja alkalmából — volt a gyűlés első tárgya, mit nyomon követett gróf Andrássy Manóé elparentálása. A tiszti nyugdíjpótadó, majd Pinter István, Tertinszky Gyula és Bódy Károly működési pótlékának megszavazása került ezután sorra.

Drágább lesz a rabmunka.

A rabmunkára vonatkozólag tudomásul vette a közgyűlés a rablétszám felemelését. Evvel kapcsolatban a munkabért is 20 fillérrel magasabbra emelték.

Matolay nem beszélhet.

Matolay Etele az államosítás ellen akart felszólalni, de az elnököl főispán megvonta tőle a szót. Matolay a szólásszabadság nevében tiltakozik a főispán eljárása ellen, és elhagyja a közgyűlési termet.

Bizottságok választása.

Megválasztották az adófelső lemlési bizottság tagjait: Dókus Mihály, Hornyay Béla és id. Kádár József személyében. A bizottság elnöke Keresztessy Lajos, helyettese Kun Frigyes. — A jégzöli nyugdíjválasztmányba Szotak István, Kula Pált és Füzessery Pált választották meg.

Az oláh paktum.

Ekkor kerültek sorra Pestmegyének, Kolozsvár városának és az Émeknek a román paktumtárgyalást elítélő átiratai, melyeket Thuránszky László főjegyző olvasott fel.

Sulyovszky István az javasolja, hogy a közgyűlés térjen az átiratok felett napirendre.

Bernáth Béla ezzel szemben az átirat elfogadása mellet foglalt állást s annak kijelentésével, hogy a magyar állam nemzeti létét veszélyeztető oláh irridentia—komité háta mögött Románia áll, már magát azt a körülményt, hogy a miniszterelnök az oláh—komitával tárgyalásba eszkekedett, a legerősebben elítéli.

Molnár Béla rendkívül hosszadalmas beszéd keretében igyekszik Bernáth Bétát cáfolni és a Sulyovszky indítványá mellett érvelni. Beszéde tele volt a legveszedelmesebb szofizmákkal. Többek között ilyeneket mondott.

— Ha lehet vallásfelekezeteknek felekezeti szerint, társadalmi osztályoknak, társadalmi osztályok szerinti szervezkedni, akkor a nemzetiségeknek is lehet, mint nemzetiségeknek szervezkedniük.

Molnár Béla beszéde után Domján Elek emelkedett szólására és meggyőző erővel ecstelte az oláhokkal való paktálás veszedelmeit és a kormány vesztéhoz politikáját.

Minden tagadással szemben fenntartja, hogy a kormány köztött paktumot az oláhokkal. Elítéli a miniszterelnököt, ki a képviselőházban román kulturáról beszélt.

Egyébként a marandó kérdés gazdasági uton, azon az uton kell megoldani, melyet Darányi telepítési törvényeivel oly sikerrel megkezdett, melyet a mai kormány nem folytat.

Sulyovszky szárszavai után Szirmay István főügyész Sulyovszky ellen emelt szót, ki jogi argumentumokkal akarta az ellenzéki szónokok érvelését megdönteni s jogi argumentumok helyett az „Az Est”-ből olvas fel részleteket.

Hogyan szavaznak.

A főispán az indítványra vonatkozólag nem akarta a névszerinti szavazást elrendelni, s a szavazást egyszerű felállással eszközöztette.

Első pillantásra nyilvánvaló volt, hogy óriási többségben vannak azok akik Sulyovszky indítványá ellen foglalnak állást. A főispán ennek dacára úgy hirdette ki a határozatot, hogy a közgyűlés a Sulyovszky indítványát elfogadja.

A helmezi patika.

A királyhelmezi második gyógyszertár ügyében a közgyűlés kimondta, hogy a község képviselőtestületének és az egészségügyi bizottság véleményének ellenére pártólólaj terjeszti fel a beügyminiszterhez a Beke Barna kérvényét.

Beke Barna dr. Fried Lajosnak a fia, s a határozat indokolása nyilat kimondja, hogy a meggyőzőságnak Fried Lajos érdemeire való tekintettel pártfogolja Beke Barnát.

Uj pótadó.

A közgyűlés tiszti nyugdíjakra 2 százalékos pótadót szavazott meg.

A taktaközi községek.

Déli szünet után a közgyűlést 3 órakor folytatták, amikor is a taktaközi községek ügye került szóba. Elhatározta a meggyőzőságnak, hogy feliratot intéz a kormányhoz, amelyben 9 taktaközi községnek a tokaji járáshoz leendő csatoltatását kéri.

A városi választások.

A legutóbbi városi választásokat tudvalegőleg több oldalról megfélebrített. A közgyűlés az összes városi választások ellen beadott fellebezéseket elutasította.

A közgyűlés többi tárgyai jelentéktelenebb ügyek voltak.

Menyasszonyi kelengye
bevásárlásnál ajánljuk
Szegő Sándor
áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Megjegyzések a városi közgyűléshez.

A esütörtöki városi közgyűléshez, — amelyről mult számunkban részletes tudósítást közöltünk, — volna még néhány megjegyzésünk, amelyek ki-kiváncsolnak a tudósítás szürke keretéből.

Az egyik megjegyzésünk a Bogyay-ügyre vonatkozik. A képviselőtestület tudvalegőleg egy határozott ebben az ügyben, hogy Bogyay ellen megindítják a fegyelmi eljárást és felfüggesztik állásától, de egyuttal nyugdíjaztatása iránt is megteszik a szükséges intézkedéseket.

Hát ez egy teljesen képtelen határozat. A nyugdíjazási eljárásnak mindenesetre helye van betegség címén, amelyre nézve tisztí orvosi bizonyítvánnyal rendelkezünk. De a fegyelmi eljárásnak a községi törvény világos rendelkezése szerint csak betegség esetét kivéve van helye, kötelességsértés vagy hanyagság esetén, vagy botrányos kihágás miatt.

Tehát betegség esetében nem lehet fegyelmit indítani. Ha Bogyay beteg, beszámíthatatlan, akkor csak nyugdíjazni lehet, Fegyelminek csak akkor volna helye, ha Bogyay nem a betegsége miatt követte volna el a botrányos kihágást. Már pedig az orvosi bizonyítvány a betegségről tanuszkodik.

Más szóval: ha Bogyay egészséges, akkor fegyelmit lehet ellere indítani. Ha pedig beteg, akkor nyugdíjazni kell. De a kettőt egyszerre nem lehet.

Ha Bogyay beteg, akkor nem lehet fegyelmi alá vonni, — ha pedig egészséges, akkor nem lehet betegség címén nyugdíjazni. Egészen világos tehát, hogy a képviselőtestület olyan abszurd határozatot hozott, amely reparációra fog szorulni.

A második megjegyzésünk a Klein Károly bizalmi indítványára vonatkozik.

A bizalmi indítvány indokolásában, — amely különben meglehetősen fejtetően állított indokolás volt — többek között azt mondotta Klein Károly, hogy Székely Elekről már ezelőtt is tudtuk azokat a dolgokat, amelyek a kassai esküdtbíróiságot foglalkoztatták. Ha tehát ennek dacára megválasztottuk helyettesített polgármesternek, akkor most is bizalmat szavazhatunk neki.

Hát ez az érvelés rendkívül jellemző a Székely híveinek erkölcsi feifogására. Hiszen ha ők bevallják, hogy mielőtt Székely Eleket megválasztották, már előre tudták, hogy kivel van dolguk, ebből nem ez következik, hogy most már akár bizalmat is lehet neki szavazni, hanem ebből igenis az következik, hogy már akkor is sulyos bűnt követtek el, amikor megválasztották mindazon dolgoknak a tudatában, amelyek azóta bíróilag is bebizonyított nyertek. Most pedig még tetézik ezt a sulyos bűnt azzal, hogy ráadásul még bizalmat is szavaznak ennek az embernek.

Hogy az indítvány egyáltalán nincsen a Bogyay-afférel összefüggésben, csak egy a hajánál fogva ráncigált elő, azt már mult számunkban kifejtettük, valamint arra

is rámutattuk, hogy mi az érteke ennek a nyomorék bizalomnyilvánításnak. Most még csak egyet akarunk hozzáfűzni.

Multkori vezércikkünkben a város szegénye gyanánt tüntettük fel azt, hogy a képviselő testület harminchárom szomorú tagja bizalmat szavazott Székely Eleknek.

Nos, bátran hozzatehetjük, hogy ez nem annyira a városnak mint inkább magának Székely Eleknek a szegénye. Az ő egyéni szegénye, hogy még a saját hívei is csak ilyen értéktelen, sánta bizalmat tudtak a számára kiszorítani, és még ebben is osztania kell Kellner Győzővel. Mitrik Mihályval meg Liphay Bélával. Az ilyen bizalom fölér a legmeszebb menő bizalmatlansággal.

A toronyóra.

(R.) Mielőtt az új sajtótörvény életbe lépne, igyekezzünk szót tenni az újhelyi toronyóra kérdését; mert félek, hogy ezen törvény tekervényes szövevényei, vagy szüvevényes tekervényei alapján a polgármester ur még bebizonyítaná ránk a törvényes hatóság sértését, a minék következő ménye elítélhetésünk lenne. Már pedig egy osep kedvű sincs egy ilyen törvényt tépő, igazságot legyilkoló, jogot megfojtó munkapárti elaborátummal — habár az törvényre nyé minősítettet is — a rovtolt mutua közszé soroztatni.

Azért még e hó folyamán kérdeszük — nem a polgármester úrtól, mert hisz neki joga, sinos ahhoz, hogy a toronyóra javítás költségeit önhatalmulag kiutalja — hanem a képviselőtestületől, hogy mi lesz már a toronyórával? Oly rígen halgat arról a krónika, hogy maholnap arról is megfeleldeszük, hogy volt e valaha toronyórák?

Pedig hát volt. Még emlékszünk rá, hogy néhai Székely Károly bátyánk életében a toronyóra nem csak pontosan mutatta az időt éjjeli és nappal, de jól ütött is és rendszeren figyelmeztette az embereket az idő mu'andóságára, éjjel meg a mulatókat negyed óránként pontosan figyelmeztette arra, hogy ideje volna a tivornyászt abbatagyni és pihe'ndre térni.

Mióta Újhely r. t. várossá alakult, a toronyóra megbomlott, mintha csak jelezni akarna, hogy Újhely viszonyai is minden tekintetben megbomlottak. Azóta nincs fejlődés, nincs előhaladás; hanem inkább visszaesés minden téren.

A toronyóra ellen egy időben az volt a kifogás, hogy éjjel nem lehet látni, hogy hányat mutat. Elkészítették az alsó, de csak éjszaka felé látható s éjjeli villannyal megvilágítható számlapot, s néhány éjjel gyönyörködhattunk is a kivilágított órában. De azután megbomlott az óragép, nem üt, nem mutat, s megint nem tudjuk, hogy hány az óra.

De azért már a polgármester urat kell felelőssé tenni, hogy nem tesz a képviselőtestületnek előterjesztést a toronyóra rendbesszedésére.

Az hajlandók vagyunk elhinni, hogy az ilyen bomlott állapot jobban tetszik a polgármester urnak, mert így mindenki és ő is a maga órája után igazodhatik; gyorsaságát, de késedelmét is ezzel igazolhatja,

Hanem a képviselőtestületnek már nincs igazsága, mikor azt az állapot évek óta türi.

Ezt a kérdést bátran lehetne tüzni, mert ez minden politikától mentes. Sőt azt hisszük, hogy ebben a kérdésben egy értelemben volna a képviselőtestület minden tagja. Mert nem akarjuk elhinni, hogy volna valaki a képviselőtestületben, de a városban is, aki nem óhajtaná, hogy legyen a városban egy pontos és minden körülmények között megbízható időmutató.

Azért kérjük a városugy agilis, mint duzzogó képviselőtestületi tagjait, miszerint haladéktalanul intézkedjenek a városi toronyóra működésbe hozatala iránt.

HIREK.

— **Fornszek Béla nagybeteg.** Fornszek Béla kuriai bíró, a helybeli törvényszék elnöke, súlyos betegben fekszik Budapesten, a Dollinger-féle szanatóriumban. A kiváló bíró iránt aki nemcsak a jogászvilágnak, hanem társadalmi életünknek is számottevő, közízléselőt és szeretettel élvező tagja, városszerte általános őszinte részvétet nyilvánul meg.

— **Halálozás.** Vízolyi Hunyor Sándor nyug. kir. törvényszéki elnök e hó 27-én, 79 éves korában Budapesten elhalt. Hunyor Sándor hosszú ideig a sátoraljai helyi kir. törvényszék bírása volt, innen neveztek ki az egri kir. törvényszék elnökévé és az igazságügy terén szerzett érdemi elismerésül nyugalmazása alkalmá a király a vaskoronarenddel tüntette ki. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Az elhunytban dr. Hunyor Sándor tokaji közigazgató apját Hornyai Odón dr. nyug. táblabíró és Heilner Károly dr. főügyész helyettes apósukat vesztették el.

— **Újhelyi ügyvédek a kamara választmányában.** A kassai ügyvédi kamara elnökhelyettesévé Ambrózy Nándor dr. választmányi tagjaivá pedig Haas Bertalan dr. Holtó Andor dr. és Szirmay István dr. újhelyi ügyvédeket választották meg. A választmányi póttagok közé dr. Moskovics Ervin homonnai ügyvéd is be lett választva.

— **Helyreigazítás.** Az izr. leányegylet lapunk legutóbbi számában megjelent nyilvános elszámolás hibás, amennyiben Dr. Brüger Miksa és dr. Haas Miklós nem 10, hanem 18 koronát fizettek felül, míg Zinner Ado. fős és Fischer Jenőné 10 koronás felülfizetése kimaradt.

— **Halálozás.** Pái Anna lukai áll. isk. tanulókné életének 28 ik évében március hó 29 én meghalt. Temetése tegnap delután ment vége Arányosgerenden, általános részvét mellett.

— **Jakubovics József kisasszonyt** Furcsa viseledésű női vendége volt. Tarozalnak folyó hó 21-én. Egy idegen nő csavargott a Fő-utcán s szakácsnőnek adva ki magát kérdézközdött a járóké'ektől. A tarozali esendőrsőnek feltűnt a gyanus vi selkedésű s nem épen női modor'atokkal rendelkező nőmber s igazolásra szólította fel. Mivel nem tudta magát igazolni magát, letartóztatták s ekkor derült, hogy a nő ruhában Jakubovics József 31 éves beregő'védi közveszélyes munkakerülő csavargó rejtőzik. Bekísérték a járásbíró'sághoz, hol 14 napra csukták el, mert alapos a gyanu, hogy betörési szándékokkal kereste fel Tarozalt.

— **Agyonvert legény.** Tarozalról jelentik: Huszti József tarozali lakos naplopó este az utcán csavarogván beszégetésbe elegedett Magyar István és társaival. A beszélgetésből csakhamar szóváltás lett, aminek az lett a szomorú következménye, hogy Huszti Józsefet Magyar István, Magyar József, Kubits József, Szántó István és Kertész János kézzel, kövvel, bottal felholtra verték. A garázda legények ellen súlyos testi sértés miatt megindult az eljárás.

— **A tisztalkodó betörő.** A mult hetekben Rakamazon több jómódu parasztgazda házánál betörő járt és minden keze ügyébe akadó értékes doigot magával vitt, de a furfangos betörőt nem tudták elfogni, sőt még nem is gyanították, ki követi el egy másútan a betöréseket. Legutóbbi betörésénél azonban rajta vészelt, szennyes ruhája árulta el a kiletét. A mikor már mindent összeszedett levettette szennyes ruháját és a gazda ruhájába felöltöz talpig a csizmától kezdve a kalapig felöltözött, de a levettett ruhát már elfeledte magával vinni. Így a csendőrség felismerte ruháját és a szántó'földön ken bujdosó betörőt H okmann Béla személyében sikerült lefelfedni.

— **Csikóhúst ettek a rakamazlak.** Március 15-én Labancz Mihály rakamazai gazda szíves vadéglátásban részesítette Tóth Ferencz, Suller Imre, Fielőt Károly, Rudolf Konrád, Hanyc János és Kék Ignácz gazdákat, Dögiótt csikójának combját borjú pörköltnek akészítve tálafta fel a síves házigazda. A vendégeknek izlet a boros poharakat. Vascsora végén a házigazda nyeritlen kezdett, mire a vendégek megjegye a valót azonnal feljelentették az esetet a csendőrségnek. A tettesek ellen bürovidi eljárás van folyamatban, de mit ér ez az izletes lakomában részesül svaboknak, akik után nyerit a föl fa u. Ebből Rakamazom még emberhalál lesz.

— **Az Érdekes Ujság.** Egy megfutott naptári esztendő van az Érdekes Ujság mögött. A tavalyi esztendő márciusnak vége felé köszöntött be az Érdekes Ujság és ebben a pillanatban, mikor megjelen, már győzött is, az új képes lap típus'elők pillantásra magtetszett a közönségnek s aig néhány héttel később már szerte olyan ismert volt, mintha év tizedek óta gyökeredezett volna közönség tudatába. Az Érdekes Ujság ma már fogalom. Aminek megjelenésekor igérkezett, hogy az érdekességek újságja lesz, annak vált be s annak ismerik, amerre csak az országban olvasót vannak. Ezt a szerepét szereti és örömmel vállalja tovább is. Az Érdekes Ujság. A második esztendőben is folytatni fogja Az Érdekes Ujság pályakérdésait, melyek olyan rokonszenves fogadtatással találkozte országszerte. Folytatni fogja természetesen kedvezményeit is, melyeknek irodami ölvója, technikai szépsége és páratlan o'csósága egyaránt meghódította az egész magyar olvasó közönséget. A Dekameron első kötetének szezonációs sikere után már bejelenthetjük, hogy április elejére kijön a második, még tán az elsőnél is meglepőbb kötet, melyhez még az idejei elyomam még három kötetet fog csatlakozni. Az Érdekes Ujság előfizetési ára: egy negyedére 2 kor. 80 fill. félve 5 kor. 60 fill. egész évre 11 kor. 20 fill. Minden ujjonnan belépő előfizető megkapja ingyen Az Érdekes Ujság Dekameronja első kötetének fűzött példányát, ha megküldi a szállítás postai költségét,

55 fillért. Az Érdekes Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala V. Váci körút 78. sz. alatt van.

— **»Pesti Hirlap.»** Magyarorszag legnagyobb és legelterjedtebb lapja az új negyedév kiészöben előfizetésre hija fel a magyar olvasóközönséget. A Pesti Hirlap minden irányban független és radikálisan ellenzéki újság. Napról-napra a legnagyobb terjedelemben, vagyis legbővebb tartalommal jelenik meg; naponta 12—24 oldalal is többet ad, mint más lapok; járatausa tohát, egyenlő előfizetési ár mellett, legelőnyösebb. A Pesti Hirlap munkatársai ezidő szerint hazánk legkedveltebb és legkedveltebb és legelső írói és publicistái. Pesti Hirlap ma kétségtelesen Magyarorszag legelterjedtebb lapja mert példányszáma (hétkönap 120 ezer, vasárnapokon 160—170 ezer) a legelőnyösebb boulevard-lapokét is felülmulja. A Pesti Hirlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Divatszalon vimű pompás divatlapot. A Pesti Hirlap új előfizetői, akik legalább egy negyedévre fizetnek elő, kívánatra megkapják, míg a készlet tart, ingyen a Pesti Hirlap nagy képes naptárát 1914. évre, 45 fillér portó beküldés ellen. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy hóra 2 korona 40 fillér, április—június negyedévre 7 korona. A Divatszalonon együtt negyedévre 9 kor. 50 fill. Az Érdekes Ujsággal együtt 9 kor. 80 fill. E előfizetői Kosch Árpád könyvnyomdájának papírüzletében.

Szerkesztő:

DR. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ

Szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

ORVOSOK

állítják, hogy köhögés ellen legjobbak a

Kaiser-féle
mell-karamellák
a 3 fenyővel.

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás fojtóköhögés és hukurut ellen és a meghűlés mellőzésül.

6100 Közi. hitelesített orvosi és magánbizonyítvány kezeskedik a biztos sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

1 csomag a 20 és 40 l, 1 doboz a 60 l.

Kaphatók: Hrabeczy Kálmán drogeriájában, Kjnecssay Péter, Kádár Gyula, Kardos Zalmond és Ehlerit Gyula gyógyszerjára Sátoraljai helyben.

Kronovits Miksa gyógyszer. Nagy-mihály, Fábán Arnold gyógyszer. Homonna, Hazay Géza gyógyszertrában Töketeresben,

SZOLYVAI

HUGYHÁJTÓ ÉS HUGYSÁVOLDÓGYÖGVIZ.

Dr. Kéty, Dr Bókai, Dr Widerhoffer orvos-tanórok nyilatkozatai alapján első rangu gyógyhatású: csusz, köszvény, hólyag, vesebajoknál, czukorbetegség, húgyhomok, epekő, étvágytalanság és gyomorbetegség ellen. Kítűnő ízű üdítő ital.

K a p h a t ó m i n d e n t t.

V A R J U, E G É R, Ü S Z Ő K

kárvetésel ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos, a külföldön 5 év óta bevált kítűnő védőszer

C O R B I N

alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csirázását! Egyszerű alkalmazás! Olcsó! Nem mérgező! Nagyszerűen bevált buza, kukorica, zab, rozs, répa-mag, árpa, kender, konyhavetemény, stb. csávázásánál. Csak egyszer próbálja meg saját érdekében.

Igen érdekes leírást, használati utasítást és árajánlatot ingyen küld: Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyára UJPEST

valamint a főelárusító:

iff. Klein Jakob Sátoraljaujhely.

Van szorososém tisztelteljesen tudatni a nagyérdemű építető és építész urakkal, valamint uradalmakkal, hogy a „FERRENT” tetőfedő ASBEST-pala képviselőtől egész Felsőmagyarország részére átvettém. A „FERRENT” asbest-műpala a jelenkor legideálisabb és legjobb tetőfedő anyaga.

Egyben tisztelettel felhívom a m. t. építető urak figyelmét kassai nagy rakta-ramra, ahol minden építkezési anyag legjobb minőségben, szolid árak mellett kapható; valamint ácsletelepemre kiváló tisztelettel

KOBACH HERMAN
fanagykereskedő.

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-főle

patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K. Házidaltoknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Malártsik György Sátoraljaujhely.

SALGÓTARJANI

Köszénbánya Részvénytársulat széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaujhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káll só

Klein József

szobafestő tapétázó és mázoló Sajuhely, Rékóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel, legfinomabb bel- és külföldi anyagok. Telephone 22. sz.

H A A S I M R E

Hamburg, Lindenstr. 1. a. II.

ajánlja kiváló minőségű teait, póstán szállítva, bír és vámentesen a következő árakban:

Orosz kev. illatos, könnyű tea K. 4-50
Angol kev. zamatos uzsonna K. 5-
Five o'clock az igazi five o'clock tea K. 5-50
„Mandarin” különlegesség K. 6-
Árak fontentkint.
Képviselek (vidékre) kerestetnek.

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomozójában Sátoraljaujhely.

1914. V. 2011 sz.

Árverési hirdmény.

A'ulirott bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a eperjesi kir. járásbíróságnak 1914. V. 566/X. sz. végzése következtében Dr. Maibaum Arthur ügyvéd által képviselt Schwarz és Glasner javára 102 korona s járulékaiknak erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2311 kor. 60 fill. becsült következő ingóságok u. m.: rőtűs áru stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a eperjesi kir. járásbíróság 1914. évi V. 641. sz. végzése folytán 102 kor. tőkekövetkező, ennek 1913. évi október hó 23-ik napjától járó 6 százaléka kamatai 113 százalék váltódíj s eddig összesen 119 kor. 36 fill. birólag már megállapított költségek erejéig Bélyben leendő megtartására 1914 évi április hó 8-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek szükség esetén beosáran alul is el fognak adtni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokia kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendetetik.

Kelt K.-helmece 1914. évi márcz. hó 25 napján.

Udvarhelyi Béla, kir. bir. vjhajtó.

Egy „OPEL” gépkocsi 9—11 H. P. és egy N. A. G. Berlin gépkocsi 11—13. H. P. használt olcsón eladó. Megtekinthető és kipróbálható Kasán Quirfeld János sportüzletében Főut 19 sz.

680/914. ktszám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Királyhelmecei Gazd. és Kereskedelmi Bank végrehajlatának Szakala János végrehajlatát szenvedő ellen indított végrehajlati ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajlati újabb árverést 515 kor. tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a királyhelmecei kir. járásbíróság területén levő, Kisczigánd községben fekvő s a

1., A kisczigándi 273. sz. betétben A. I. 1—10 sor 786, 977, 1155, 1192, 1289, 1373, 1464, 1487, 2252, 2365 hrsz. alatt foglalt külingatlanokból Lakatos János nevén álló 1/2 résznyi jutaléka 1539 koronában

2., Kisczigándi 401 sz. betétben A. I. 1—3 sor 343, 344, 346 hrsz. a. foglalt bellingatlanokból Lakatos János nevén álló 1/2 résznyi jutaléka 150 koronában

3., Kisczigándi 886 sz. betétben A. I. 1 sor 620 hrsz. a. foglalt külingatlanból Lakatos János nevén álló 1/2 résznyi jutaléka 80 koronában

4., Kisczigándi 329 sz. betétben foglalt és Lakatos János nevén álló 2985 hrsz. a. külingatlanra 140 kor. megállapított kikéltési árakban elrendel.

Az árverést 1914. évi május hó 2 napján d. e. 10 órakor Kisczigánd község házánál fogják megtartni. Az árverésnél felkötött ingatlanok a kikéltési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikéltési ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 § ában meghatározott árforlyammal számított ova-dékképes értékpapírosban a kikéltésnél letenni vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezése-séről kiállított letéti elismervényt a kikéltőnek átadni és az árverési

feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147, 150. 170. §§. 1908. XL. t. c. 21. §)

Az aki az ingatlanért a kikéltési árnál magasabb ígérletet tett ha többet ígérni senki sem akar köteles nyomban a kikéltési ár számléka szerint megállapított bánatpénz az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLI. t. c. 25. §)

Kelt Királyhelmece, 1914. febr. hó 9.

Oknczky s. k., bir. jegyző

476/914 vb.

Árverési hirdetmény.

A sauhelyi kir. járásbíróság 1914 V. 279/1 sz. végzése folytán Satoraljaujhelyi kölcsönös önségelő hitelszövetkezet 2524 kor. 70 fill. követelésének és járulékaiknak valamint az ezenel csatlakozott Sauhelyi takarékpénztár 876 kor. 50 fill. B. Porges 172 kor. követelésének és ezek járulékaiknak behajtása végett 1914. évi április hó 14-én d. e. 9 és fél órakor Sauhelyben Kazinczy utca 20 szám alatt a végrehajlat szenvedő lakásán, üzletében elárverezem azon 1391 kor. illetve 1306 K. becsült ingókat, melyeket a sauhelyi kir. törvényszék 4286/914 sz. 3449/14 V. és a sauhelyi kir. járásbíróság 914 V. 270/1 sz. végrehajlatát rendelő végzése alapján a sauhelyi kir. járásbíróság 914 V. 279/1 266/1 270/2 sz. végrehajlati jegyzőkönyvek 1, 2—15, 1, és 1, tételek alatt le- és felülfoglaltam s melyek a 1914 V. 176/1 és 914 V. 279/1 sz. alapfogalási jkvekben 1—29 és 2—15 tételek alatt vannak összeírva u. m. butorokat, szőnyegetek, alpacca tárgyakat stb.

Sauhely, 1914. márc. 26.

Rosner, kir. bir. vjhajtó.

649/914

Árverési hirdetmény

A sauhelyi kir. járásbíróság 914 V. 152/3. számú végzése folytán Révai testvérek 148 kor. 45 fill. követelésének és járulékaiknak behajtása végett 1914. évi április hó 6-án d. e. 10 órakor sauhelyben Rákóczi utca 20 szám alatt a végrehajlat szenvedő lakásán elárverezem azon 760 kor. becsült ingókat, melyeket a budapesti 8—10 ker. kir. bíróság 913 Sp. IV. 2992/3 sz. végrehajlatát rendelő végzése alapján a sauhelyi kir. járásbíróság 914. V. 152/2. sz. végrehajlati jegyzőkönyvben 1 tételek alatt le- és felülfoglaltam s melyek a 913. V. 1146/2 számú alapfogalásijkvben 1—9 tételek alatt vannak összeírva u. m.: butorokat stb.

Sátoraljaujhely, 1914. márc. 19.

Rosner, kir. bir. vjhajtó

Automobil

kezelésében jártas egyéni keresek, ki gépet állandóan rendben tartsa

Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők „Megbízható” jelige alatt

Madó az Andrássy-utca 44. sz. ház (máv. forgalmi főnökség) valamint a vágóhíd és bogyár szomszédságában fekvő 12 kat. hold szántó és rét. — Felvilágosítás dr. Füzeséri Zoltán ügyvédi irodájában kapható.

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnal kiadó.